

Мережеві бізнес-структури: концептуалізація понять та засад функціонування

Розкрито сутність підходів до трактування поняття «мережеві бізнес-структури» та запропоновано його авторське визначення. Акцентовується увага на конкурентних перевагах функціонування мережевих підприємницьких структур, їх ролі у розвитку національної економіки та вітчизняного підприємництва. Запропоновано класифікацію мережевих бізнес-структур, аналізується конкурентні переваги та недоліки мережевої форми організації бізнесу.

Ключові слова: мережева економіка, мережеві бізнес-структури, конкурентні переваги.

В Україні розпочався стрімкий розвиток інноваційних форм організації підприємницької діяльності, ініціювався процес формування бізнес-структур, що працюють на основі розвитку мережевої взаємодії та адміністративної інтеграції. У середині 80-х років ХХ ст. в розвинених країнах світу був зафіксований новий тип бізнес-структур, які отримали назву «мережеві структури», а сьогодні вже можна говорити, що саме ці структури в окремих галузях економіки України посідають досить вагоме місце. Виникнення феномену мережевої організації економічної діяльності обумовлене посиленням конкуренції на ринку виробників та споживачів, прискоренням процесів оновлення технологій не тільки у виробництві, а й в управлінні економічною діяльністю.

Функціонування бізнес-мереж сприяє розвитку регіональних товарних споживчих ринків, створенню нових робочих місць, залученню інвестицій у розвиток територій, більш швидкому поширенню інновацій та покращенню якості послуг, що надаються населенню. Крім того, дослідження особливостей мережевої моделі просторової організації економіки та специфіки функціонування мережевих бізнес-структур безпосередньо пов'язане з проблемою підвищення ефективності підприємництва.

Світова наука сьогодні активно досліджує явище формування підприємницьких мережевих структур. Серед зарубіжних вчених інтерес викликають дослідження К. Альтера, К. Імаї, Я. Йохансона, М. Кастельса, У. Лауелла, А. Ларсона, Дж. Лінкольна, Р. Майлза, Х. Хакансона та ін. Проблеми організації мережевих структур, понятійний апарат, чинники, що сприяють об'єднанню одиничних підприємств у мережі, та оцінка їх конкурентних переваг досліджуються в наукових працях вітчизняних учених, зокрема О. В. Банних, О. С. Маковоз, О. С. Мороз, Т. О. Пасічник, О. А. Сороківської та ін.

Метою статті є обґрунтування сутності поняття «мережеві бізнес-структури, специфіки їх функціонування та конкурентних переваг.

У наукових колах побутує багато поглядів щодо визначення сутності поняття «бізнес-структури», як мережі. Зазначимо, що мережі є основним поняттям мережевої економіки. Мережеву модель організації економіки

можна розглядати з двох позицій. Перша базується на засадах мережевої економіки, під якою розуміється господарська діяльність, здійснювана за допомогою електронних мереж або цифрових комунікацій у різних економічних сегментах. Цей вид діяльності передбачає використання сучасних ресурсів мережі Інтернет та розвиток електронного бізнесу, зокрема електронної торгівлі («e-commerce») [27].

Інший підхід пов'язаний з корпоратизацією економіки, яка передбачає функціонування інтегрованих форм організації бізнесу на мережевих засадах організації. Сутність мережевого підходу в цьому випадку полягає у заміні багаторівневих вертикально організованих ієрархій і спеціалізованих бізнес-одиниць, діяльність яких координують ринкові механізми, кластери фірм, а також інші економічні об'єкти, що прагнуть до розширення горизонтальних зв'язків шляхом залучення нових елементів, здатних до комунікативності в межах цієї мережі [5].

Групи ділових партнерів, пов'язаних спільною діяльністю, що створюють свої мережні канали (часто неформальні) обміну інформацією з метою підвищення взаємної довіри, формують бізнес-мережі. З давніх часів у всіх економічних системах бізнес-мережі існували у різних формах і по-різному називалися.

В українському законодавстві відсутнє трактування поняття «бізнес-мережа» чи «підприємницька мережа». Відповідно економіко-правове визначення поняття та обґрунтування економічного механізму функціонування підприємницьких мереж як інтегрованих структур практично відсутнє. Доволі часто в науковій літературі спостерігається асоціювання, а подекуди й ототожнення бізнес-мереж з мережевими структурами, такими як підприємницькі мережі, кластери, альянси, холдинги, корпорації, концерни, конгломерати, торговельні мережі, а з урахуванням галузевої специфіки використовується й загальна назва – «інтегровані корпоративні структури» (ІКС). Однак проблемою залишається те, що попри численні дослідження різноманітних форм і функцій мережевих бізнес-структур єдності у визначенні цього поняття серед науковців та практиків немає.

У табл. 1 висвітлене поняття мережева «бізнес-структура» та різні методологічні підходи до визначення сутності, які розкривають особливості функціонування цих структур та принципи їх організації.

Як бачимо, існують різноманітні трактування поняття «мережа», однак наведені формулювання в той чи інший спосіб акцентують увагу на специфіці взаємозв'язків між суб'єктами господарювання та кінцевій меті їх створення, зокрема покращення бізнес-процесів.

На нашу думку, бізнес-мережа (підприємницька мережа, бізнес-структура) – це об'єднання суб'єктів господарювання одно- або різнопрофільної спеціалізації, що характеризується спільністю фінансово-економічних інтересів учасників, діяльність якого визначається концентрацією капіталу, локалізацією зусиль кожної ланки на визначеному сегменті розвитку, координацією важелів внутрішнього фінансово-господарського механізму з метою досягнення визначених цілей, спільністю інтересів власників капіталу.

Звичайно, що мережева форма, як і будь-яка інша форма організації економічної діяльності, має свої переваги та недоліки. Наприклад,

Сутність поняття «мережева бізнес-структура» в підходах різних авторів

Автор	Сутність поняття
М. Кастельс [11]	Мережева структура – це комплекс пов’язаних вузлів, конкретний зміст яких залежить від характеру тієї чи іншої мережевої структури
Р. Патюрель [18]	Мережева структура – це мережа з її вузлами та зв’язками, яка формується з метою досягнення цілей у відповідності до потреб та очікувань партнерів та ділової кон’юнктури
О. О. Кавун [10]	Підприємницькі мережі – це нова складна форма організації взаємодії між суб’єктами господарювання, яка передбачає об’єднання їхніх ресурсів і ділової активності з метою створення додаткових конкурентних переваг на ринку за рахунок втілення управлінських рішень у вигляді певних проектів.
С. А. Бульба [5]	Підприємницькі мережі – це об’єднання господарюючих суб’єктів одно – або різнопрофільної спеціалізації, що характеризується спільністю фінансово-економічних інтересів учасників, діяльність якого визначається концентрацією капіталу, локалізацією зусиль кожної ланки на визначеному сегменті розвитку, координацією важелів внутрішнього фінансово-господарського механізму з метою досягнення визначених цілей, спільністю інтересів власників капіталу.
Т. Баль-Вожняк [4]	Мережі як організації – це самоорганізовані структури (менш формальні, ніж ієрархічні структури) вдаються до рішення проблеми координації, що, імовірно, буде прийнято всіма їх учасниками переважно за рахунок одержання синергічного ефекту. Мережі генерують додаткову цінність порівняно з кількістю ефектів від індивідуальних дій.
Н. О. Голошубова [17]	Торговельна мережа – це сукупність одно – або різноманітних бізнес-одиниць, які здійснюють роздрібну торгівлю під однією торговельною маркою, мають корпоративну стратегію діяльності, єдиний центр управління, координації та контролю, власний розподільчий склад, з якого здійснюється товаропостачання бізнес-одиниць, що входять до складу об’єднання.
Є. В. Данілова [17]	Мережа – це група бізнес-одиниць, які працюють разом, націлені на удосконалення бізнес-процесів, посилення конкурентних переваг і досягнення єдиної мети.
В. А. Барінов, Д. А. Жмуров [3]	«...мережею називаються спеціальні організаційні структури управління локальною взаємодією. Головними елементами є «вузли» (компанії або об’єкти господарювання) і зв’язки між ними (дуги)».
Й. Рюегг-Штюрм, Л. Ахтенхаген [24]	«Під мережевою організацією розуміють ідеальний організаційний тип, який характеризується структурою вільно зв’язаної мережі принципово рівноправних і незалежних партнерів».
В. М. Матюшок [12]	Мережеві структури розглядає як елемент мережевої економіки або «як форму економічної діяльності, що базується на глобальному електронному середовищі із переважанням у якості найважливіших елементів продуктивних сил, знань й інформації та прискореній динаміці між попитом та пропозицією».

Е. Р. Метелева зазначає, що «... оскільки мережа заснована на горизонтальних взаємодіях невизначено великої кількості числа учасників, то мета існування мережевої оргструктури полягає в отриманні переваг усіма учасниками мережі» і «переваги від участі в мережі розподіляються більш-менш рівномірно між усіма її учасниками» [17]. Мережева форма організації забезпечує усі сукупності членів мережі і кожному учасникові окрему підвищену гнучкість та здатність оперативно виконувати завдання оптимальним чи близьким до оптимального способом.

На думку О. Юлдашевої, В. Катенева, С. Полонського [28], основним фактором, який призвів до швидкого розвитку мережевої організації бізнесу, було те, що ієрархічні форми не витримували нових ринкових реалій, у т. ч. прискороного розвитку науково-технічного прогресу та інформаційних технологій, необхідності швидкого впровадження інновацій, усе більшої індивідуалізації потреб споживачів. Основними факторами стійкості та ефективності мережі є: стійкість інформаційних зв'язків (наявність загального мережевого інформаційного ресурсу, що оперативно поповнюється), узгодженість дій учасників мережі, наявність і виконання внутрішньомережевих стандартів; довіра між учасниками мережі або внутрішньомережева корпоративна культура. У проведених дослідженнях акцентується увага на тому, що найважливішим чинником досягнення успіху функціонування цих структур є підтримка довіри між учасниками мережі та корпоративна культура їх взаємодії.

У своїй праці Т. А. Стюарт стверджує, що «Компанія з мережевою структурою здатна до самоорганізації: люди групуються навколо проєктів, які необхідно здійснити» [25]. Цієї ж думки дотримується Е. Р. Метелева, яка наголошує, що «ключовими особливостями мережевих структур є їх самовідтворюваність, відсутність сильно вираженої залежності від персонального складу учасників» [15]

Опрацьовуючи наукові джерела різних вчених [8; 18-20; 21; 24-26; 28], присвячені проблемі розвитку мережевих бізнес-структур, можемо обґрунтувати такі їх переваги (рис. 1).

Попри велику кількість переваг мережевої форми бізнесу, дослідники також вказують на недоліки та негативні сторони їх розвитку:

- зростання монополізму та зменшення конкуренції на ринку;
- зниження ефективності діяльності за відсутності чіткої консолідації цілей учасників мережі та уповільнення процедур прийняття рішень при її значному розширенні;
- зростання залежності, обмеження дій окремих суб'єктів з подальшою втратою підприємством самостійності;
- зниження гнучкості управління;
- розмивання меж між організаціями за рахунок ускладнення зв'язків між учасниками мережі;
- зростання трансакційних витрат як результат зростання інвестицій у підтримку і розвиток міжфірмових відносин, які можуть виявитися неефективними.

Враховуючи існуючі проблеми та недоліки мережевої форми організації бізнесу, О. А. Зиков зазначає, що «... мережеві організації потребують ефективності логістичних методів управління, що дозволяють ...

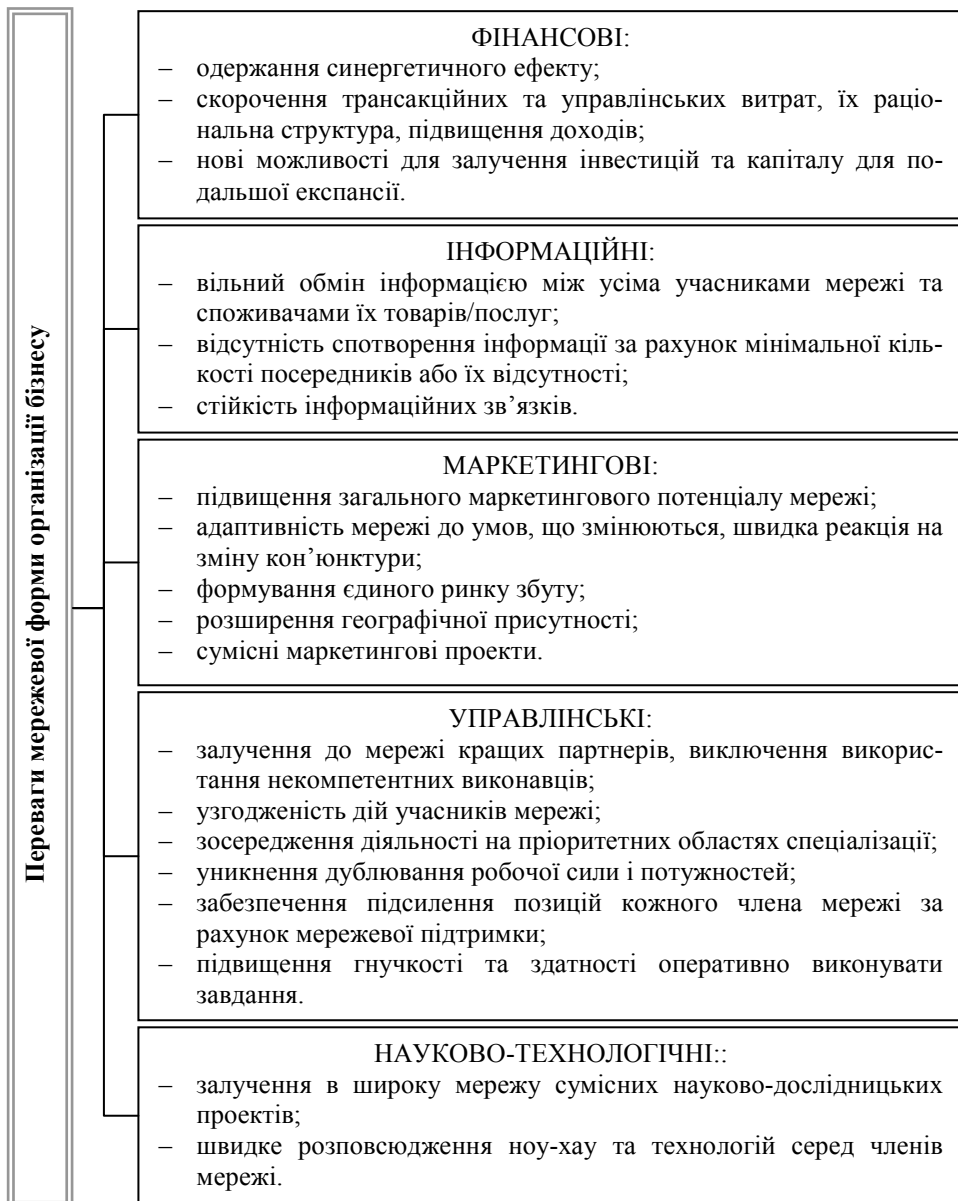

Рис. 1. Переваги мережевих бізнес-структур

перерозподіляти ресурси з урахуванням економічної доцільності, додати мережевій структурі стабільність на основі чіткого визначення логістичних ролей та їх взаємопов'язаності» [8]. Підприємницькі мережі як складні структури можна класифікувати за рядом ознак.

- **за характером зв'язків:** ієрархічні об'єднання, неієрархічні об'єднання, комбіновані об'єднання;
- **за рівнем диверсифікації діяльності учасників:** високий – понад 5 видів діяльності, середній – до 5 видів діяльності, низький – до 2 видів діяльності;

- **за характером (видом) диверсифікації діяльності учасників:** споріднена диверсифікація учасників діяльності, неспоріднена диверсифікація учасників діяльності;
- **за масштабами діяльності:** місцева, регіональна, національна, міжнародна (світова);
- **за метою створення:** посилення позицій на ринку за рахунок експансії, зосередження на виконанні основних функцій і реалізації ключових компетенцій, виконання певного проекту, реалізація якого має середню та довгострокову перспективу, партнерство з метою об'єднання ресурсів, партнерство з метою обміну (передачі) ключовими компетенціями;
- **за терміном створення:** довгострокове стратегічне об'єднання (довгостроковий стратегічний альянс), середньострокове партнерство, об'єднання зусиль учасників для реалізації певного проекту;
- **за сферою функціонування учасників:** внутріфірмові мережі; міжфірмові мережі;
- **за сферою діяльності:** торговельні мережі; інформаційні мережі; логістичні мережі; інтелектуальні мережі; банківські мережі; готельні мережі; муніципальні мережі.

Поширення підприємницьких мереж є відповіддю на вимоги сьогодення, оскільки в своїй корисній суті вони виглядають на ринку активнішими за інші форми функціонування суб'єктів господарювання.

На сьогодні в економічній діяльності відбувається інтенсивний розвиток мережевих відносин і, незважаючи на це, фірми повільно накопичують потенціал, притаманний мережевій економіці, не розвивають набутий досвід, спрямований на інноваційне вирішення проблем, слабо використовують можливості самокерування та саморегулювання. Досягнення стійкої конкурентної переваги, яка підтримується й розвивається завдяки інтегрованій взаємодії самостійних бізнес одиниць, є основою стратегічного управління в мережевих бізнес-структурах. Одним із завдань формування колективно-конкурентної переваги мережевих бізнес-структур перед усіма іншими суб'єктами ринку є управління процесами, а не окремими функціями. Якщо ряд суб'єктів господарювання розпочинає свою діяльність на основі добровільного та сталого співробітництва, то така співпраця набуває форми спільного підприємництва, франчайзингових схем, різних контрактних і субконтрактних відносин та інших інтегрованих об'єднань, де дії плануються й управляються спільно.

Різні аспекти функціонування мережевих бізнес-структур досліджують вітчизняні та зарубіжні вчені.

Аналізуючи погляди вищенаведених вчених, сформулюємо перелік конкурентні переваги мережевих бізнес-структур:

1. Система довгострокових коопераційних взаємодій формально незалежних суб'єктів господарювання, заснованих на спільному використанні ресурсів, особливій системі цінностей й організаційно-управлінських взаємодій характеризує мережеву бізнес-структуру;

2. Самостійні одиничні підприємства мають шанс успішніше функціонувати на ринку, якщо стануть членами мережевої бізнес-структури;

3. Мережева організація може бути формальною, тобто має певну структуру, і неформальною – мало або зовсім не структурованою. У всіх

Таблиця 2

Актуальні питання досліджень засад функціонування мережевих бізнес-структур

Автор	Формування проблематики
Г. В. Баткліна, Г. В. Гахокідзе [2]	Акцентує особливу увагу на: – проблеми організації ефективної взаємодії великих підприємств із малими, успішної участі останніх у реструктуризації – низки галузей економіки, що стає все більш актуальним в міру розвитку ринкових відносин; – необхідності налагодження ефективного бізнес-партнерства цих суб'єктів господарювання викликана особливостями сучасного етапу розвитку світової і вітчизняної економіки: глобалізацією господарських систем, зростаючою відкритістю (доступністю) ринків, обмеженістю ресурсів, високопродуктивнішою практикою ведення бізнесу інформаційних технологій, що постійно оновлюються. Вважає, що дані обставини створюють передумови й одночасно вимагають якісно нового рівня адаптивності бізнесу до швидких змін ринку.
І. В. Макарова [13]	Підприємницькі мережі характеризуються: – послужальними цілями; – високим ступенем взаємопов'язаності структурних елементів; – узгодженістю стратегії розвитку; – наявністю взаємозв'язку з внутрішнім середовищем.
Р. Патурель [18]	Наголошує, що «сильно ієрархізовані структури поступаються місцем мережевим системам, які відображають зв'язки між елементами внутрішнього і зовнішнього середовища підприємств. Функціонування в режимі мережі дає нові конкурентні переваги. Стратегічне управління мережами дозволяє скоротити витрати і підвищити доходи, забезпечити швидкість реакції підприємства на заміну кон'юнктури».
Т. О. Пастічник [22]	Акцентує увагу на системних передумовах виникнення підприємницьких мереж і зазначає, що в останнє десятиліття ХХ ст. в розвинутій економіці стала активно використовуватися система інтеграція як новий напрямок партнерських відносин в умовах відмови від суто ієрархічних систем організації і управління на користь гнучких партнерських відносин.
В. В. Мас-ленніков [14]	Здійсно оцінку впливу на інтеграції підприємницьких структур на стан розвитку економічної системи, приводить до висновку, що глибина інтегрованості партнерів у господарських відносинах є однією з найважливіших ознак зрілості ринкової економіки. По суті, інтеграційні процеси дозволяють формувати виробничо-технологічні зв'язки, координувати основні ланки технологічного ланцюга, концентрувати обмежені інвестиційні ресурси на пріоритетних напрямках розвитку.
М. Кастельс [11]	Вважає, що мережна форма організації бізнесу дозволяє швидко адаптуватися до зовнішніх умов, що змінюються. Саме так уже діє багато великих транснаціональних корпорацій, пристосовуючись до мінливості глобальної економіки, витримуючи конкуренцію. На думку вченого, суспільство зараз переживає поширення мережевої організаційної культури, що дотепер не претендувала на роль домінуючої, проте за ефективністю вища за нинішню ієрархічну. Мережеві структури ініціюють власники капіталу, які формують концептуальне цілевизначення, створюючи мережеві організації під свої проекти. Виділяє різні види мереж: мережа глобальних фінансових потоків, мережа засобів масової інформації та ін.

випадках основою існування мережі є здатність швидко встановлювати потрібні зв'язки з метою прискореного долучення до ринкових процесів.

4. Конкурентні переваги кожного партнера (навіть незначні) шляхом взаємодоповнення утворюють нову конкурентоспроможність мережевої бізнес-структури в цілому (ефект мультиплікації та синергії).

5. Реалізація принципів кооперації, спеціалізації, раціонального розподілу функцій в умовах мережевої інтеграції створює передумови для стійкого розвитку учасників мережевих структур, проведення гнучкої політики на ринку.

6. Внутрішній і зовнішній ринки мережевої бізнес-структури формуються відповідно до принципів кооперування, координації міжгосподарських відносин, спеціалізації кожного учасника мережі.

Враховуючи наявність значних конкурентних переваг мережевих бізнес-структур, недостатню вивченість механізму формування та розвитку цих мереж в теоретичному та практичному аспектах, слід відзначити, що саме ці суб'єкти економічної діяльності є на сьогодні актуальною дослідницькою площиною для вітчизняної економічної науки. Дослідження особливостей і специфіки функціонування вказаних суб'єктів, вироблення методичних підходів до оцінки ефективності їх функціонування та конкурентоспроможності на ринку, підходи до оцінки їх ролі у розвитку окремих територій у процесах модернізації та структурної трансформації економіки дозволять розширити методологічну базу сучасних наукових досліджень.

Список використаних джерел

1. Бабічева Г. С. Аналіз сучасних напрямків розвитку ринкової діяльності аптечних підприємств / Г. С. Бабічева, З. М. Мнушко // Український журнал клінічної та лабораторної медицини. – 2009. – Т. 4. – №1. – С. 7-10.
2. Баткилина Г. В. Предпринимательские сети в системе интеграционных связей малых и крупных предприятий как фактор реформирования экономики / Г. В. Баткилина, Н. С. Гахокидзе // Бизнес предложения: Информационно-аналитический журнал. – 2005. – №6. – С. 34-39.
3. Баринов В. А. Развитие сетевых формирований в инновационной экономике / В. А. Баринов, Д. А. Жмуров // Менеджмент в России и за рубежом. – 2007. – №1. – С. 20-30.
4. Баль-Вожняк Т. Економічні мережі як ефективні механізми і координації інноваційної діяльності / Т. Баль-Вожняк // Мережі як альтернативна система координації інноваційною системою. – 2011. – С. 133-155.
5. Бульба С. А. Економічна сутність підприємницьких мереж / С. А. Бульба // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №11. – С. 78-83.
6. Дідківська Л.І. Тенденції розвитку роздрібних торговельних мереж та їх вплив на конкурентне середовище / Л. І. Дідківська // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №8. – С. 119-125.
7. Дягтерёва С. В. К вопросу о содержании сетевых отношений и их месте в институциональной структуре национальной экономики /

- С. В. Дегтярёва, А. А. Земляков // Вестник Омского университета. – 2010. – №1. – С. 110-115. – (Серия «Экономика»).
8. Зыков О. Предпосылки формирования и проблематика функционирования сетевых форм организации в России / О. А. Зыков // Проблемы и перспективы управления экономикой и маркетингом в организации. – 2006. – №6. – Режим доступа к журн. : <http://perspectives.ulmn.ru/?n=68y=2006&id=114>.
 9. Катенев В. И. Сетевой подход к организации взаимодействия предпринимательских структур / В. И. Катенев – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2007. – С. 217.
 10. Кавун О. О. Підприємницькі мережі у роздрібній торгівлі України: сутність, класифікація і перспективи формування (Економіка та управління підприємствами) // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №5. – С. 96.
 11. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс. – М. : ГУ-ВШЭ, 2000. – С.174-176
 12. Матюшок В. М. Сетевая экономика и глобализация экономической деятельности // Информационное общество. – 1999. – Вып.6. – С. 47.
 13. Макарова И. В. Формы межфирменного сетевого взаимодействия / И. В. Макарова // Сибирская ассоциация консультантов. Заочные научно-практические конференции. – Режим доступа : <http://sibac.info/index.php/2009-07-01-10-21-16/946-2012-01-29-18-05-58/30.10.12>.
 14. Масленников В. В. Предпринимательские сети в бизнесе / В. В. Масленников. – М. : Центр экономики и маркетинга, 2004. – 588 с.
 15. Метелева Е. Р. Разработка теоретико-методологических положений сетевого подхода / Е. Р. Метелева // Проблемы теории и практики управления. – С.69-72.
 16. Економіка торговельного підприємства : [підручник для ВУЗів] / А. А. Мазаракі, Л. О. Лігоненко, Н. М. Ушакова. – К. : Хрещатик, 1999. – 800 с.
 17. Павлик С. Особливості корпоративної мережі як об'єкта обліку і контролю / С. Павлик // Вісник Львів, ун-ту. – 2008. – № 40. – С. 197-200.
 18. Патюрель Р. Создание сетевых организационных структур / Р. Патюрель // Проблемы теории и практики управления. – 1997. – № 3. – С. 76-81.
 19. Пожидаев Р. Г. Формирование стратегических альянсов и межфирменных сетей как способ достижения долгосрочно растущей рентабельности бизнеса / Р. Г. Пожидаев // Вестник ВГУ. – 2007. – №2. – С. 63-70. – (Серия «Экономика и управление фирмой»).
 20. Пожидаев Р. Г. Современные сетевые организации: теоретические основания экономической эффективности и уникальных конкурентных преимуществ / Р. Г. Пожидаев // Вестник ВГУ. – №2. – 2009. – С. 5-14. – (Серия «Экономика и управление»).
 21. Пожидаев Р. Г. Проектирование организационных структур управления: эволюция, принципы, процесс / Р. Г. Пожидаев. – Воронеж : ВГУ, 2005. – 180 с.

22. Пасічник Т. О., Впровадження мережного принципу в управлінні бізнес-процесами / Т. О. Пасічник, О. А. Сороківська // Світ якості України : Всеукраїнський науковий журнал. – 2007. – № 6-7. – С. 57-61.
23. Райсс М. Границы «безграничных» предприятий: перспективы сетевых организаций / М. Райсс // Проблемы теории и практики управления. – 1997. – №1. – С. 92-97.
24. Рюэгг-Штюром Й. Сетевые организационно-управленческие формы – мода или необходимость? / Й. Рюэгг-Штюром, Л. Ахтенхаген // Проблемы теории и практики управления. – 2000. – № 6. – С.68-72.
25. Стюарт А. Т. Интеллектуальный капитал. Новый источник богатства организаций / А. Т. Стюарт ; пер. с англ. В. Ноздриной. – М. : Поколение, 2007. – 368 с.
26. Тимофеева Г. В. Сетевая организация бизнеса как форма закрепления положительных эффектов инфраструктуры / Г. В. Тимофеева, Е. М. Семенова // Известия ВолгГТУ. – 2006. – №6. – Том 11. – С. 83-88.
27. Шульц С. Л. Формування та розвиток економічного простору регіонів України: дис. ...доктора екон. наук: 08.00.05 / Шульц С. Л. – Львів, 2012. – С. 153-154.
28. Юлдашева О. Межфирменная кооперация: сетевые формы организации бизнеса / О. Юлдашева, В. Катенев, С. Полонский // Общероссийский полноцветный журнал «Новости Электротехники» – отраслевое информационно-справочное издание. – 2009. – №3(57). – Режим доступа до журн. : – <http://www.news.elteh.ru/arh/2007/44/29/php>.

Шульц С. Л., Кит Л. З. Сетевые бизнес-структуры: концептуализация понятий и основ функционирования.

Раскрыта сущность подходов к трактовке понятия «сетевые бизнес-структуры» и предложено его авторское определение. Акцентируется внимание на конкурентных преимуществах функционирования сетевых предпринимательских структур, их роли в развитии национальной экономики и отечественного предпринимательства. Предложена классификация сетевых бизнес-структур, анализируются конкурентные преимущества и недостатки сетевой формы организации бизнеса.

Ключевые слова: сетевая экономика, сетевые бизнес-структуры, конкурентные преимущества.

Schulz S. L, Kit L. Z. Network Business Structures: Conceptualization Concepts and Principles of Operation.

Reveals the essence of approaches to the interpretation of the concept “network business structure” and offered an author’s definition. The attention to competitive advantages of functioning network enterprise structures, their role in the development of national economy and domestic entrepreneurship. Classification of network business structures is offered, analyzed competitive advantages and disadvantages of network forms of business organization.

Keywords: network economics, network businesses structures, competitive advantages.

Надійшло 19.03.2013 р.